

AGENT CELNY

Kod zawodu:

33 31 01

1. Zadania zawodowe

Agent celny działa na zlecenie i w granicach upoważnienia podmiotu (firmy lub osoby fizycznej) dokonującego obrotu towarowego z zagranicą; pośredniczy między nim a władzami urzędu celnego w wykonywaniu czynności niezbędnych do odprawy celnej. Rolą agenta celnego jest załatwienie w jak najkrótszym czasie, wszystkich czynności i formalności związanych z odprawą celną i uzyskanie decyzji urzędu celnego o dopuszczeniu towarów klienta do obrotu na terenie Polski lub też o możliwości wywiezienia towarów z kraju.

Zadania zawodowe na tym stanowisku obejmują:

- przygotowywanie dokumentów do odprawy celnej,
- zgłaszanie towarów spożywczych lub zwierzęcych do odpowiedniej kontroli sanitarnej i weterynaryjnej,
- zamieszczanie danych w rejestrze Agencji Celnej oraz w bazie komputerowej,
- wszczęcie postępowania celnego (Jednolity Dokument Administracyjny SAD),
- ustalanie taryfy celnej towarów,
- obliczanie należności celnych i podatków,

- wrywkowa lub całkowita rewizja towarów, sprawdzanie z dokumentacją,
- kontrolowanie terminowości opłat lub też ich opłacanie na zlecenie klienta, - prowadzenie magazynu celnego.

Oprócz organizowania odpraw celnych w przywozie i wywozie towarów i reprezentowania klientów przed organami celnymi, agent celny może być również konsultantem/doradcą w sferze podatków, ceł, stosowania procedur celnych.

Specyfika pracy w tym zawodzie wymaga umiejętności szybkiego podejmowania decyzji oraz praktycznego wykorzystania posiadanej wiedzy w sferze ceł, podatku od towarów i usług w obrocie zagranicznym, podatku akcyzowego, zgłoszeń statystycznych "Intrastat".

Praca agenta celnego wymaga odpowiednich predyspozycji psychicznych, jak opanowanie i odporność emocjonalna, umiejętność pracy w sytuacjach stresujących.

2. Warunki podjęcia pracy w zawodzie.

Warunkiem wykonywania zawodu agenta celnego jest uzyskanie wpisu na listę zawodową agentów celnych.

(Dotychczas zawód agenta celnego należał do zawodów regulowanych; wpis na listę zawodową agentów wymagał uzyskania pozytywnego wyniku egzaminu w Ministerstwie Finansów. Po wejściu w życie ustawy z dnia 09 maja 2014 r. *o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych* zniesiona została konieczność zdania egzaminu kwalifikacyjnego).

Aktualnie na listę agentów celnych może zostać wpisana osoba, jeżeli spełnia następujące warunki:

- 1) ma swoją siedzibę na terenie Unii Europejskiej
- 2) ma pełną zdolność do czynności prawnych,
- 3) posiada kwalifikacje lub doświadczenie w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych,
- 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe,
- 5) wystąpiła z wnioskiem o wpis na listę agentów celnych.

Potwierdzeniem posiadania kwalifikacji lub doświadczenia w zakresie obsługi celnej podmiotów gospodarczych jest:

- dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku w dziedzinie nauk ekonomicznych, prawnych lub technicznych, obejmującym wiedzę i umiejętności z zakresu prawa administracyjnego i finansowego, w szczególności prawa celnego, albo świadectwo ukończenia studiów podyplomowych w tym zakresie.
- co najmniej trzyletnie doświadczenie w sprawach celnych, lub
- decyzja o uznaniu kwalifikacji do wykonywania zawodu agenta celnego wydana na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 marca 2008 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 63, poz. 394 oraz z 2013 r. poz. 1650).

Przez doświadczenie w sprawach celnych należy rozumieć okres zawodowego wykonywania przed organem celnym czynności określonych przepisami prawa celnego. Do okresu stażu zawodowego można również zaliczyć okres kształcenia zawodowego w szkołach policealnych przygotowujących kadry w zawodzie „agent celny”, pod warunkiem ukończenia szkoły nie wcześniej niż 5 lat przed złożeniem wniosku o wpis.

Lista agentów celnych jest prowadzona przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Warszawie. Informacje na temat wpisu na listę agentów celnych, warunków wpisu oraz wniosek o wpis.

Opis procedury wpisu na listę agentów celnych oraz wzór wniosku o taki wpis można znaleźć na stronie internetowej <https://www.podatki.gov.pl/clo/agenci-celni>

Obecnie osoba wpisana na listę agentów celnych uzyskuje praktycznie bezterminową gwarancję zachowania uprawnień do wykonywania tego zawodu, ponieważ skreślenie z listy agentów celnych może nastąpić jedynie w 2 przypadkach:

- naruszenia przez agenta celnego warunku dot. posiadania zdolności do czynności prawnych oraz ewentualnego skazania agenta celnego prawomocnym wyrokiem za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe

- w przypadku śmierci agenta celnego.

Lista agentów celnych ogłaszana jest w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów. Aktualnie wpis na listę agentów celnych posiada 10 948 osób.

3. Szanse zatrudnienia

Agent celny, w przeciwieństwie do celnika, który jest funkcjonariuszem służby państwowej, może być zatrudniany przez prywatne firmy lub też oferować swoje usługi w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Może znaleźć zatrudnienie w agencjach celnych, jako specjalista do spraw celnych w składach celnych, firmach transportowych, spedycyjnych, handlowych prowadzących obrót towarowy z zagranicą.

Firmy rekrutujące na stanowisko agenta celnego zazwyczaj poszukują osób, które mają uprawnienia agenta celnego. Preferowane jest posiadanie doświadczenia zawodowego i bardzo dobra znajomość przepisów i procedur związanych z obsługą celną. Niezbędna jest znajomość programów celnych oraz Pakietu MS Office. Wymagane jest czynne prawo jazdy. Atutem przy rekrutacji na stanowisko agenta celnego jest również znajomość języków obcych (angielskiego, rosyjskiego, innych). Dodatkowo oferty pracy dla agenta celnego zawierają następujące wymagania: posiadanie przez kandydata do pracy umiejętności komunikacyjnych i interpersonalnych (do zadań agenta celnego należy utrzymywanie poprawnych relacji z klientami oraz współpraca z celnikami, przewoźnikami), odpowiedzialność, samodzielność, umiejętność planowania i bardzo dobra organizacja pracy, ponadto umiejętność pracy pod presją czasu, konsekwencja w działaniu, cierpliwość i systematyczność.

4. Płace

Wysokość zarobków agentów celnych zależy od wielu czynników, m.in. od renomy, wielkości firmy/agencji celnej zatrudniającej agenta celnego, od doświadczenia zawodowego i kwalifikacji agenta, jego zakresu obowiązków i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane działania.

Agent celny może liczyć również na benefity pozapłacowe, takie jak ubezpieczenie na życie, prywatną opiekę medyczną, telefon komórkowy, laptop, dofinansowanie zajęć sportowych.

5. Podnoszenie kwalifikacji

W zawodzie agenta celnego podnoszenie kwalifikacji polega na coraz lepszym wykonywaniu zadań. W tym celu warto zadbać o dodatkowe umiejętności, jak, np. znajomość języka obcego, czynne prawo jazdy. Można też skorzystać z proponowanych kursów np.: „małej księgowości”, które są nieocenione w momencie zakładania własnej agencji celnej.

Bycie agentem celnym łączy się z nieustanną potrzebą śledzenia wszelkich zmian w prawie, gdyż stanowi ono podstawę większości podejmowanych zadań w pracy.

Na lokalnym rynku edukacyjnym można znaleźć oferty studiów podyplomowych, czy też szkół policealnych kształcących w zawodzie agenta celnego lub w kierunkach pokrewnych, specjalistycznych, przygotowujących do wykonywania zadań związanych z obsługą celną podmiotów gospodarczych.

Przykładowymi instytucjami kształcącymi w tym zakresie są:

- **Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji** w Lublinie, ul. Bursaki 12 20-150 Lublin, tel. 81 452 94 10, 81 452 94 74, <http://www.wspa.pl>

(Studia podyplomowe na kierunku „Logistyka i cło w zarządzaniu międzynarodowym obrotem towarowym”. trwają 2 semestry. Zajęcia odbywają się w soboty i niedziele, co dwa lub trzy tygodnie).

- **Studium Celne** prowadzone przez Podlaską Agencję Consultingową „RECTUS” – WOC Sp. z o.o. ul. Warszawska 14 p. 621-500 Biała Podlaska, tel. (083) 343 14 60 (szkoła policealna, oferuje kształcenie w zawodzie: technik administracji specjalność obsługa celna – nauka trwa 2-lata i odbywa się w systemie zaocznym),
- **Centrum Nauki i Biznesu Żak** Sp. z o.o. Oddział w Lublinie, ul. Gabriela Narutowicza 30/3 20-016 Lublin, tel. 81 534 81 58, <http://zak.edu.pl/> (oferta w ramach jednorocznej szkoły policealnej, kierunek agent celny)
- **AP Edukacja** Oddział w Lublinie, ul. Krakowskie Przedmieście 21, 20-002 Lublin, tel. 81 534 04 03, tel./fax 81 534 66 07, tel. kom. 508 198 126 (szkoła policealna, oferuje kształcenie w zawodzie: agent celny – nauka trwa 1-rok i odbywa się w systemie zaocznym)

Ponadto na rynku usług szkoleniowych dostępne są oferty kursów na agenta celnego, np. oferta Ośrodka Szkoleniowego Akademia Sukcesu www.as.edu.pl : 100-godzinny kurs skierowany do

osób, posiadających wykształcenie wyższe (prawnicze, ekonomiczne, administracyjne) lub 3-letnie doświadczenie w obsłudze celnej podmiotów gospodarczych.

(osoby z wykształceniem średnim po ukończeniu ww. kursu mogą pracować jako asystent agenta celnego).

Źródła:

1. *Przepisy prawne dot. zawodu agenta celnego, w tym: Ustawa z dnia 19 marca 2004 r. Prawo celne, ustawa z dnia 9 maja 2014 r. o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych, Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 listopada 2014 r. w sprawie wpisu na listę agentów celnych*
2. *Charakterystyka zawodu zawarta na stronach <http://psz.praca.gov.pl>, <http://www.ohpdlaszkoly.ohp.pl>.*
3. *Informacje dotyczące zawodu agenta celnego zawarte na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Finansów i Izby Celnej w Warszawie.*
4. *Oferty pracy dla agenta celnego zawarte na portalach: www.pracuj.pl, www.indeed.com, www.money.pl, www.goldenline.pl, <http://oferty.praca.gov.pl>.*